

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any XI - Núm. 111

Enero 1935

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí sense esmentar el seu origen i el nom del seu autor

Assemblea General de Socis

El 12 del present mes tindrà lloc al nostre estatge l'Assemblea General Ordinària de socis. Una vegada més recomanem als senyors socis la conveniència de llur assistència. Es en aquesta reunió reglamentària on totes les iniciatives poden prosperar; és en ella on poden ésser recollides totes les deficiències observades a fi de corregir-les. No cal, doncs, insistir sobre el fet que, com més siguin els concurrents, més feina a profit de l'entitat quedarà feta, i és això—així ho creiem—l'ideal que tot soci amant de l'entitat ha de perseguir.

Vivim una època de contínua renovació, i tan sols les societats i corporacions que viuen d'acord amb l'esperit de l'època, poden lluitar amb profit amb la indiferència de la col·lectivitat. D'aquesta col·lectivitat s'han de nodrir les nostres files per augmentar el nombre d'associats, per tant, quant major suma d'activitats es repleguin per atreure els components d'aquesta col·lectivitat, més assolirem aquell propòsit.

Assistiui, doncs, a aquesta assemblea, plens de confiança en l'avenir de la nostra Agrupació, com ho està

EL CONSELL DIRECTIU

MEMORIA

que el Consell Directiu dirigeix a l'Assemblea General de Socis

Estimats consocis:

Complint amb un precepte estatutari el Consell Directiu redacta la present Memòria i es complau en fer patent la bona disposició i l'esperit de col·laboració que sempre ha trobat entre els senyors socis per a portar a terme tots els actes que en la mateixa passa a ressenyar.

Examinant, de bell antuvi, el moviment de socis que és on es reflecteix més directament el progrés de tota entitat, podem consignar les següents dades: Socis protectors i numeraris el 31 de desembre de 1934, 227; socis corresponsals: A Ametlla de Merola, 1; a Sabadell, 12; a Vilanova, 9; a Tortosa, 1; a Mataró, 2. En total, 25.

Si tenim en compte el gran nombre d'aficionats fotògrafs que passegen llur aparell pels carrers de Barcelona i ens fixem que tan sols són dues les societats especialitzades, de les quals, per la seva actuació i envergadura, correspon a la nostra la supremàcia, el nombre de socis assolit és una petitesa. Cal, però, tenir en compte la idiosincràsia especial de l'amateur a casa nostra i el sens nombre d'entitats excursionistes, que tenen secció fotogràfica, per bé que no facin en la seva majoria altra cosa que portar la Fotografia per camins documentals, impedit, amb un criteri massa tancat, una elevació de nivell de la producció mitjana catalana. Sortosament, sembla que darrerament són ja diverses les societats d'aquest caire que prenem noves orientacions de les quals, la nostra Entitat, no pot menys que complaure's. D'altra banda, les actuals circumstàncies no són les més propícies per a augmentar el nombre d'associats. De totes maneres, el moviment crescut de baixes, entre les quals hem de comptar amb les sensibles pèrdues per traspàs dels bons companys N'Enric Teira i Teodor Ripoll, als quals el Consell Directiu dedica des d'aquestes ratlles un piadós record, s'ha assolit neutralitzar

llur efecte, essent el nombre d'altres que és de 31, superior en una unitat a aquell. D'aquesta manera hom ha pogut conservar l'augment de 27 membres guanyats amb ocasió del II Saló d'Art Fotogràfic Internacional. D'aquestes xifres, però, es dedueix la necessitat que tots els companys procurin atreure a les nostres fileres, el major nombre possible d'adeptes.

I ara, descomposant l'actuació de l'Entitat, d'acord amb les Comissions en les quals es troben classificats els membres-vocals, farem una breu enumeració de les seves activitats.

Comissió de Cultura: Enguany han tingut lloc els cursos de Bromolis i Fresson, ambdós a càrrec d'En Claudi Carbonell, els quals assoliren un èxit complet, essent en gran nombre els socis que se n'aprofitaren. Al BUTLLETÍ s'han publicat articles d'ensenyament, entre ells, un curset elemental i diversos escrits d'artistes estrangers.

Comissió de Concursos i Exposicions: Al nostre estatge hom ha celebrat el X Concurs Anyal, el VII Saló de Primavera i el Saló d'Alex Keighley. Enguany no s'ha celebrat cap exposició de tardor. Circumstàncies especials de l'ambient exterior i d'altra banda el treball que comporta l'organització del III Saló Internacional d'Art Fotogràfic, que tindrà lloc el vinent maig, han aconsellat aquesta mesura, que esperem que l'any vinent no serà necessària.

La nostra entitat ha estat representada amb les obres de diversos dels seus membres, als quals el Consell Directiu remercia, als següents Salons: Madrid, Birmingham, San Diego, Birkenhead, Ambers, Sopron, Màlaga, Viena, Saragossa, Luxemburgo, Clipegate, Ljubljana, Japó, Londres, Boston i Royal Society, havent assolit en algunes d'elles, distincions importants.

En Concursos locals, també assoleix, l'Agrupació, premis importants i alguns, es pot dir que gairebé arriba al *copo*. Cal citar el premi social assolit darrerament amb la col·laboració dels senyors Rossend Martin, Lluís Corbella, Enric Aznar, Manuel Quintana i Francesc Ponti, en el Concurs de l'Ateneu Obrer Martinenc, consistent en una copa, en la qual el Consell Directiu ha decidit fer gravar els noms dels guanyadors. Aquesta modalitat de competició ha estat la primera ce-

lebrada a Barcelona, i cal felicitar l'Agrupació Fotogràfica del dit Ateneu, per la seva iniciativa, que pot contribuir a desenvolupar l'esperit col·lectiu, la necessitat del qual ja hem congnat més amunt.

Laboratoris: Continuament es procura millorar llur instal·lació. S'han instal·lat nous fanals, davantals per a treballar sense risc, i s'ha adquirit una ampliadora vertical per a petits formats, des del 6 x 9 en avall i s'ha modificat el sistema de funcionament de l'ampliadora horitzontal.

Biblioteca: Ha estat aquesta una de les seccions que ha merescut una major atenció de part del Consell. Hom ha adquirit un armari biblioteca, una taula i llum per al nou saló de lectura i estudi, i es reben periòdicament les següents revistes: "The Amateur Photographer", "Revue Française de Photographie et Cinematographie", "Photo-Illustration", "Die Galerie", "American Photography", "Il Corriere Fotografico", "El Progreso Fotográfico" i el nostre "Art de la Llum", la "Revista Perutz" "Kodak", "Guilleminot i 3 x 4 Leica", i "Butlletí de l'Agrupació Fotogràfica d'Igualada", etc. S'han adquirit: L'anyari americà, anglès, Tipus i trajos d'Espanya, de Ortiz Echagüe i diversos llibres de text.

BUTLLETÍ: Continúa millorant-se en el seu contingut, si bé encara lluitem amb les dificultats de reproducció que hom vol resoldre l'any vinent, i amb la manca de col·laboració, que solament en aquest punt, sembla que impera entre els nostres companys. Procurem cobrir aquestes deficiències amb traduccions i amb la bona voluntat d'uns quants, però cal reflexionar un xic sobre aquest punt i facilitar als nous membres que ara entren a formar part d'aquesta Comissió, la seva tasca, de si mateixa feixuga. Cal fer menció de la nova modalitat de crítiques fotogràfiques i d'haver editat un número dedicat a Poblet.

Projeccions i Excursions: S'han celebrat projeccions dels socis En Joan Xicart, Rafael M. Martínez, Lluís Corbella i Lluís Trabal; una altra de diversos companys, entre ells, Manuel Guitó, Joan Fontanillas, Joan Porqueras, Mateu Baucells i els anteriors senyors. Tingueren lloc dues sessions de cine-

ma: una documental i una altra amateur, a càrrec dels notables cineastes del Centre Excursionista de Catalunya.

Es celebraren amb èxit les següents sortides en autocar:

Sant Privat de Bas; Escornalbou; Tossa i Sant Feliu; Ripoll i Camprodon.

Per a esbarjo dels socis continuen les sessions del divendres cada vegada més concorregudes i hom ha instal·lat un joc de Ping-Pong, que disposa d'alguns incondicionals.

L'Agrupació, per mitjà del seu President, ha sostingut les bones relacions indispensables amb les altres entitats similars i ha assessorat sempre que li ha estat demanat, quantes societats o entitats han volgut consultar-la per a organitzacions d'actes fotogràfics. També ha continuat facilitant els jurats que li han estat sol·licitats.

Actualment es troba en plena organització el III Saló Internacional d'Art Fotogràfic, havent sortit o trobant-se a punt de sortir, més de 5.000 comunicacions. Per la demanda de bases i per la correspondència rebuda, cal ésser optimistes pel que pertoca en aquesta manifestació.

Heus ací resumida la tasca portada a terme durant l'any vençut, que mai correspon al desig del Consell, però que creiem és la màxima que es podia fer, amb els mitjans i amb les circumstàncies en què s'ha desenrotllat.

I per a finir, solament resta expressar la confiança, la seguretat que l'esdevenidor de l'Agrupació inspira al

CONSELL DIRECTIU

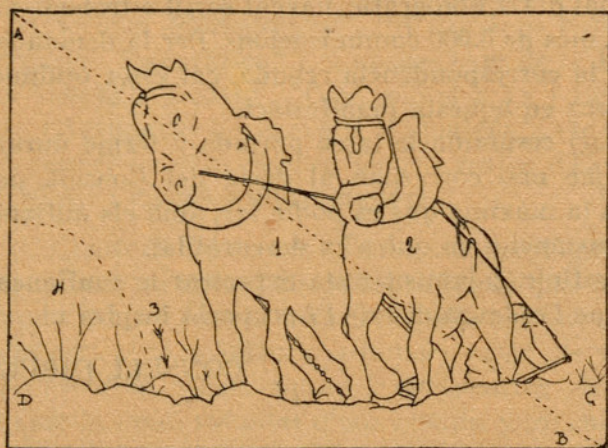
Visiteu la nostra
nodrida Biblioteca

Crítica de les obres fotogràfiques

"TRACCIÓ DE SANG"

Bromoli d'Antoni Campañá

Perquè una obra fotogràfica assoleixi rang d'artística, cal que ens emocioni subtilment o rudament; que la sensació que la seva visió ens causi, sigui l'expressió d'un sentiment, plàcid o vigorós, estàtic o dinàmic, segons el temperament i el gust de l'autor, però existent en ella i palesat de faiso estètica. La prova que ens ocupa reuneix aquesta prèvia condició. Davant d'ella el nostre esperit sofreix una forta sotregada — aspecte dinàmic de la sensació — i una forta consciència d'energia pren cos al cervell de l'espectador.

Energia, dinamisme, potència màxima, expressada per l'actitud dels cavalls, eixos del quadro, admirablement realçada per la judiciosa distribució dels contrastos i per la disposició de les línies generals de l'assumpte.

El subjecte principal. — Són eixos cavalls sàviament engrandits per l'encertat punt de vista escollit. Grans, sense ésser deformats, amb enèrgica actitud, semblen ésser ells tot el quadro. Suprimim, però aquesta *insinuació* de pagès que hi ha a llur darrera, treiem aquestes branques que trenquen la perillosa i insistent línia C. D. d'atrevit parallelisme amb la

VII Saló de Primavera
«Tracció de sang» Bromoli
Soci-autor: Antoni Campaña

AGRUPACIO FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

VII Saló de Primavera
«Platja» Bromur
Soci-autor: Josep Escayola

AGRUPACIO FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

«Joc d'infant» Bromur
Soci-autor: Jaume Roca

AGRUPACIO FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

«Carrer de poble» Bromur
Soci-autor: Francesc Fosch

AGRUPACIO FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

base de la prova, imaginem-nos aquest cel difús com no existent, i demanem-nos si existiria, aleshores aquesta sensació de poder que la obra ens causa. I és que el subjecte principal té una gran força per ell mateix, però està hàbilment servit pels restants elements del quadro.

Composició. — Veiem en aquesta obra una valent disposició dels elements que la formen. Totes les línies destacades resten incloses en l'angle format per la base i la diagonal AB, essent coberta tota l'ària restant pel cel. El pagès, a més d' aclarar-nos la mena de treball dels animals, sembla tenir l'objecte d'impedir la sortida de la vista per aquell costat. En canvi dita sortida es troba facilitada pel costat contrari mitjançant el petit punt lluminós 3. La idea ha estat ben concebuda si bé al nostre parer hagués estat aconseguida aquesta finalitat de faiso més completa, si hom hagués sacrificat un centímetre més de prova de la part dreta.

Contrasts. — Llum i línies, contrasts i masses, mitjans genuïns d'expressió de que disposa la fotografia, hi són admirablement esmerçats. El contrast entre els dos cavalls, l'un negre (1), i l'altre blanc (2), no tan sols atreu encara més l'atenció, sinó que augmenta la sensació d'inquietant energia que es desprèn de l'assumpte. Comparant els dos valors més distants entre si — excepte el petit punt del qual hem parlat anteriorment — que té la prova, tots els altres valors corresponen a les mitges tints, hàbilment distribuïdes, el que palesa el domini que del procediment escollit té l'autor. Tal vegada pel que respecta el cel en el tros 4, hauria estat més convenient afeblir-ho una mica, per bé que potser guià a l'autor la idea d'insistir encara més en aquesta expressió d'enèrgica rudesia, que flota en l'ambient de l'obra tota.

Efecte. — L'efecte no pot ésser més definitiu, segons es desprèn per tot el que hem dit. Què té que veure que els detalls del cavall negre, per exemple, no siguin tot l'anatómic que correspon a la realitat, si es fa necessari sacrificar-los en pro d'eixa sensació de rudesia i naturalitat que solament uns instantània *in extremis* pot copsar? Art, és precisament això: saber escollir i seleccionar, sacrificant el no indispensable a profit de l'exaltació d'un sentiment.

RAFAEL M. MARTINEZ ROGER

El que diuen els mestres...

Per a que serveixen els Concursos i Exposicions de Fotografia

pel Compte de Santeul

Nota de la Redacció. — El present article ha estat escrit pel conegut artista francès C. de Santeul referint-se, naturalment, al desenvolupament fotogràfic a França. Pels conceptes que emet i per la breu descripció que hi fa dels sistemes culturals d'Ordre fotogràfic arreu del món, s'ha cregut convenient la seva publicació.

Resulta innecessari dir que la imatge fotogràfica regna avui dia de faisó innegable sobre el domini de la il·lustració impresa. El llibre, el diari i la pantalla li perteneixen. Davant la imatge de Niepce desapareix la imatge manual.

No jutgem aquesta transformació com una catàstrofe o com una victòria: constatem tan sols el fet.

Constatem també que en aquesta *vulgarització* hi ha un xic de *vulgaritat*. No importa qui pot fotografiar, el que es pot fotografiar ni com es pot fotografiar: aital és la causa primordial d'una certa feblesa estètica que hom rebutja endebades a la fotografia, la producció de la qual s'ha esdevingut tan intensa.

Sobre aquestes veritats primordials tothom està d'acord, però aquesta conformitat no va més enllà. Són ben pocs els que procuren deduir d'aquestes premisses les conclusions que s'imposen:

Com millorar la producció fotogràfica?

Com esdevé un hom fotògraf?

Davant el gran i formidable desenrotllament de la imatge argèntica, aquestes dues preguntes han estat, no obstant, tingudes en compte, en alguns països avertits del planeta: hi han estat resoltes de maneres diverses. En els països joves que no temen les idees noves, la Fotografia ha esdevingut part

integrant de l'ensenyança oficial. Es el cas de les Universitats americanes i australianes, on els cursos de Fotografia (comprentent un ensenyament tècnic i un ensenyament artístic) són seguits pels dos terços dels alumnes inscrits a les diferents facultats: lletres, dret, medicina, ciències experimentals i fins teologia. Certs governs han anat més lluny. Davant el poder de suggestió i de persuasió de la imatge fotogràfica, s'han anexionat la Fotografia, per a elevar-la purament i simple, a la dignitat d'organisme de l'Estat, allistant per a les necessitats de llur propaganda tots els fotògrafs siguin o no professionals o amateurs. Es el cas d'Alemanya amb la Heimatphotographie, de Rússia amb la Soyouz-Foto i el Sovietfels, de Itàlia amb els grups d'instrucció fotogràfica dels Dopolavoro regionals.

En els Estats que resten fidels a les tradicions de llibertat individual, ha estat precis trobar altra cosa. Davant el mutisme o la sordera dels Poders Públics, hom ha esmerçat un mitjà que als països d'individualisme i improvitació com el nostre, produeix sempre miracles: el sistema E. Hom s'ha espavilat. Hom ha creat les escoles mutuais: aquestes darreres s'anomenen les Societats Fotogràfiques.

Hom ha fundat, solament a França, un centenar (!) d'aquests organismes. En aquests ambients on amb res hom fa quelcom, es fan fins moltes coses: ha estat precis fins a improvitzar.

Ha estat precis ensenyar-se uns als altres la tècnica de l'ofici. Es molt llarg i no sempre agradable.

Ha estat precis ensenyar-se mútuament a saber mirar. Saber mirar, és encara quelcom de lent com aprenentatge, però és molt divertit.

Ha estat necessari educar-se artísticament uns als altres, cercar el comprendre les lliçons dels nostres avantpassats: els imatgers de la pintura, del dibuix i del gravat. Això fou prodigiosament interessant i fructuós.

Era ja tot? No. Era finalment necessari arribar a comprendre entre nosaltres mateixos, els resultats dels nostres treballs. Comparar és jutjar, és escollir, és també cercar els objectes de l'emulació. Es ací que els concursos i les exposicions han servit poderosament la causa de la cambra fosca. Ells han

estat per a nosaltres un preciós estimulant; ells han estat per al gran públic un motiu d'estranyesa primer, després més aviat de curiosa simpatia.

La fotografia és encara considerada en els mitjans no iniciats, com un fet purament mecànic i en la qual no poden intervenir ni el temperament ni les reaccions mentals de l'artista. Les exposicions tenen per objecte mostrar que la imatge argèntica posseeix una ductilitat de composició i d'interpretació tan variada com la de la seva predecessora, la imatge manual.

Esperem que aquesta conclusió serà compartida per tots els que visiten les exposicions i els Salons de Fotografia.

(Adaptació de la "Revue Française de Photographie et Cinematographie").

Comissió de Concursos i Exposicions

XLIV SALÓ DE PRIMAVERA

Mides màximes: 40×44 cms.

Termini d'admissió: 31 gener del 1935.

Drets i despeses: Pessetes 4 per col·lecció, més 1'80 ptes. per prova.

III SALÓ DE CANNES

Mides màximes: 44×44 cms.

Nombre d'obres: Fins a 4.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 15 febrer del 1935.

Drets i despeses: Pessetes 9'50.

SALÓ DE BOLTON CAMERA CLUB

Termini d'admissió: 28 febrer del 1935.

Mides: 44×44 cms. (sense cap mena muntatge, ni cartolina).

Nombre de proves: Fins a 6.

Drets i despeses: 6 pessetes, per tramesa.

Noticiari

Moviment de socis en el mes de desembre. — Han ingressat socis de la nostra entitat: Joan Amat, numerari; i Martí Fradera i Josep Basso, corresponsals de Mataró. La nostra més coral benvinguda.

Han estat baixa voluntària, Bonaventura Tuset, i per tras-pàs, Teodor Ripoll. (Q. e. p. d.)

Exposicions suprimides. — Van deixar de celebrar-se el mes passat, les Exposicions anunciades. La de l'Associació Intima de Fotografia, pel dol experimentat per la pèrdua del senyor Vilà, gerent de la Comercial Vilà, i la del doctor Wolff

Saló Kodak. — Hem visitat aquest Saló, que, com els seus anteriors ha reunit una remarcable collecció de proves entre les quals n'hi han algunes que assoleixen categoria de mestre. En aquest Saló han concorregut els nostres companys, Manuel Quintana, Francesc Estrany, i Josep García Tuñón, entre altres. Felicitem a la casa Kodak per l'èxit assolit.

III Saló Internacional d'Art Fotogràfic. — Es troba en plena febre l'organització d'aquest Saló, havent sortit ja unes 4.000 invitacions.

Exposició Arissa. — Tinguérem ocasió de visitar aquesta exposició que reunia una remarcable collecció de proves on restava pallesa una vegada més, la potència creadora d'aquest artista. Totes les obres tenen el seu segell característic, essent la composició el que més atreu a l'amic Arissa. Rebi la nostra felicitació per l'èxit assolit.

Homenatge al Dr. Pla. — El número d'octubre de "L'Art de la llum", està dedicat al nostre Assessor Tècnic, Joaquim Pla Janini, i conté, a més de diversos articles que posen de manifest la vàlua del treball efectuat pel Dr. Plà, i que comenten degudament l'excel·lent tasca portada a terme, diverses reproduccions de les seves obres. Ben merescut es té el Dr. Plà aquest homenatge per la seva magnífica actuació en pro de l'Art Fotogràfic, al qual, amb les ensenyances que dels seus treballs es desprenen, tant ha enriquit.

~~~~~
Aquest número ha estat sotmès a la prèvia Censura

OFERTES

Aparell Nettel-Tropical estereoscòpic 6 x 13 cms. Objectius doble. Protar 18/18 obturador, tres xassisos dobles. Adaptador xassís metàl·lic; 12 xassisos metàl·lics; xassís film-pack; parasols. Fil·tres i estoig. Pessetes 750. Raó a Secretaria.

Ica-Poliscop 6 x 13 cms., objectius Tessar 4,5, focus 9 cms., amb magatzem, adaptador i 12 xassisos. Pessetes, 325. Raó a Secretaria.

Kolibri 3 x 4, Zeiss-Tessar f. 1/28, distància focal 5 cms., 16 fotografies. Pessetes. 350. Raó a Secretaria.

Heidoscop 6 x 13. Tessar f. 1/45, distància focal 7,5 cms. amb magatzem per a 12 fotos, ecrans grocs i ecrans per autocromes, adaptador de film-pack, estoig, etc. Pessetes 850. Raó a Secretaria.

Estereospido Gaumont: 6 x 13 cms. avant-guerra, Tessar f. 6'3, magatzem i estoig: 300 pessetes. Raó a Secretaria.

Aparell 6 x 13, amb obturador f. 1/4'5, magatzem, chasis i estoig. Ptes. 175.—Raó: a Secretaria.

Pla focal 9 x 12, objectiu Ross Exprés 1-4-5, 6 chasis i magatzem Film-Pack. — Closa. Raó: Agrupació.

Ampliadora horitzontal amb objectiu Goerz. Preu pessetes 200.
Raó: Al conserje.

Aparell plano focal 6'5 x 9, objectiu Zeiss Tessar 1:4'5 foco 12 cm. Kust-Bentzen contenint: 3 xassís dobles, 3 magatzems, 3 filmpacks, 2 al·macenes n.º 2 i 3, porta-al·macenes. Preu: pessetes 375

Càmera Cesto-Sport 6'5 x 9 amb tessar 1:4'5 de 10'5 cm. compur, doble tiratje, 12 xassisos i esloig. Ampliadora amb condensador per ampliar amb el mateix aparell. Tot nou. 400 ptes Amadeu Marin. Boqueria, 18. Telèfon 14220.

Aparell Nettel 13 x 18, Zeiss Tessar f. 4,5 25 cm., tres chasis dobles y dos magatzems, adaptador Filmpacks. 600 pessetes. Raó: Jordi Xuclá.